

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ

Problems and Approaches for the Monitoring Development of
Educational Management Supervision Results of Subdistrict Non-Formal
and Informal Education Centre under the Jurisdiction of Office of the
Non-Formal and Informal Education, Chaiyaphum Province

สุปราณี รักถาวร¹ ภควรรณ ลุนสำโรง²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดชัยภูมิ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด
ชัยภูมิ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 220 คน และนำไปสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดที่เป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ
1) แบบสอบถามปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ ที่มีความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.87 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2)แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการ
ติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน
รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

¹ บรรณารักษ์ปฏิบัติการ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอภูเขียว supranee1979jake@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

2. แนวทางการการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ ด้านการจัดการเรียนการสอน คือ (2.1) ควรพัฒนาครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ที่จบตรงและไม่ตรงตามสาขาวิชา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอน ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2.2)ควรมีการนิเทศกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบพบกลุ่ม การนำแผนการจัดการเรียนรู้สู่กระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการและการใช้สื่อ

คำสำคัญ: การนิเทศ, ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล

Abstract

The research purposes were: 1) to study the problem levels for the monitoring development of educational management supervision results of Subdistrict Non-Formal and Informal Education Centre under the jurisdiction of Office of the Non-Formal and Informal Education, Chaiyaphum Province; and 2) to study the approaches for the monitoring development of educational management supervision results of Subdistrict Non-Formal and Informal Education Centre under the jurisdiction of Office of the Non-Formal and Informal Education, Chaiyaphum Province

The sample was the 220 personnel of Subdistrict Non-Formal and Informal Education Centre academic year 2020, selected by the proportion stratified random sampling method. The research instruments were: 1) the questionnaire about the problem levels for the monitoring development of educational management supervision results of Subdistrict Non-Formal and Informal Education Centre under the Jurisdiction of Office of the Non-Formal and Informal Education, Chaiyaphum Province with reliability 0.87 and the data analyzed by the mean and standard deviation; 2) the interview form about the approaches for the monitoring development of educational management supervision results of Subdistrict Non-Formal and Informal Education Centre under the Jurisdiction of Office of the Non-Formal and Informal Education, Chaiyaphum Province and the data analyzed by qualitative method.

The research findings were:

1. The problem levels for the monitoring development of educational management supervision results of Subdistrict Non-Formal and Informal Education Centre under the Jurisdiction of Office of the Non-Formal and Informal Education, Chaiyaphum Province, overall was at high level. When each aspect consideration, every aspect was at high level; the highest mean was the teaching and learning management aspect, followed by the instructional media aspect, and the lowest mean was the curriculum development aspect.

2. The approaches for the monitoring development of educational management supervision results of Subdistrict Non-Formal and Informal Education Centre under the Jurisdiction of Office of the Non-Formal and Informal Education, Chaiyaphum Province were: (2.1) should develop teachers

at the district non-formal education center and informal education who graduated directly and did not meet the field of study, in order to increase the capacity of teaching and learning management for non-formal and informal education management; (2.2) should be supervision of the teaching and learning process on a group basis, and implementation of the learning management plan to integrate the teaching and learning process and the use of media.

Keywords: Supervision, Subdistrict Non-Formal and Informal Education Centre

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล (กศน. ตำบล) จึงเป็นหน่วยปฏิบัติการในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดกระบวนการเรียนรู้ ประสานการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา ติดตามประเมินผลการดำเนินงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นศูนย์กลางการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ในชุมชนเป็นสถานที่เสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ถ่ายทอดและ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของวิทยากร ตลอดจนภูมิปัญญาของชุมชน อีกทั้งยังเป็นแหล่งบริการชุมชนในการจัดกิจกรรม ต่างๆที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ในวิถีชีวิตให้ทันกับเปลี่ยนแปลงของ สังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ และก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้การเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยและมุ่งการพัฒนาแบบ พึ่งพาตนเองศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน โดยจัด กิจกรรมการศึกษาเพื่อปวงชนตามแนวทางการจัดการศึกษาตลอดชีวิต มีการบริหารจัดการกิจกรรมการศึกษาอกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยในชุมชนเพื่อให้บริการศึกษาแก่ประชาชน โดยให้บริการสื่อทุกรูปแบบ ตลอดจนเป็นศูนย์กลางในการประสานงานของชุมชน และเป็นแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ของชุมชนโดยชุมชนมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการและจัดการศึกษาให้กับคนในชุมชน รวมทั้งเป็นทางให้เกิดกิจกรรมใน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ตลอดจน กิจกรรมอื่น ๆ ของประชาชน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2553 : 9-10)

ในการติดตามผลกรณีศึกษาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ยังพบปัญหา คือ มีกรณีศึกษา ติดตามผลการจัดการศึกษาที่ไม่เป็นระบบอย่างชัดเจน ซึ่งสำนักการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2552 : 25-26) ได้ให้ความสำคัญกับกรณีศึกษาเป็นอย่างมากและมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการบริหารเพราะกรณีศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์ประกอบของการบริหารย่อมขึ้นอยู่กับคน เงิน วัสดุและการจัดการ การจะบริหารคนให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน ผู้บริหารจะต้องมีเทคนิคที่เหมาะสม เทคนิคในการบริหารอย่างหนึ่ง คือ กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้เงิน วัสดุได้อย่างคุ้มค่า มีหลักการจัดการที่ดี ดังนั้นการควบคุมการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่กำหนดไว้ผู้บริหารต้องใช้ เทคนิคการบริหารงานและกรณีศึกษาควบคู่กัน กรณีศึกษาการศึกษาเป็นความพยายามในการแนะนำ กระตุ้น ให้กำลังใจ ช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษา สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มี คุณภาพ หรือปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยมีการสูญเสียทางการศึกษาน้อยที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีการจัดกิจกรรมการศึกษาที่หลากหลาย ให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายประเภทต่างๆ และไม่ได้สังกัดสำนักงาน กศน. ทำให้เป็นความจำเป็นของกรณีศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาทุกประเภทเข้าใจนโยบาย

ปรัชญาการจัด กศน. ที่สามารถสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่การจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบ

จากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานด้านการนิเทศศุนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศุนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ เพื่อนำผลมาใช้ปรับปรุง แก้ไข และการนิเทศ ติดตามผลการจัดการศึกษา ศุนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล อันจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมสนับสนุนงานให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้วิจัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ต่อชุมชนและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศุนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศุนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศุนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรทางการเรียนการสอน และการฝึกอบรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศุนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศุนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในศุนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 516 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในศุนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2563 โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie&Morgahn.

1970 : 607 - 610) จำนวน 220 คน และนำไปสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดที่เป็นสัดส่วน (Proportionate Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) มี 2 ตัวเลือก จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมีความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2555 : 103)

- 5 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี ตำรา แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการนิเทศติดตามผลการจัดการศึกษา และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศติดตามผลการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ

2. กำหนดกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์ เพื่อสร้างคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรทางการเรียนการสอนและการฝึกอบรม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำร่างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบสอบถามลงความเห็นเป็นค่าระดับคะแนนและวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Congruence : IOC) ระหว่าง ข้อคำถามและเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญมีรายนามดังนี้ 1) นางสาวหญิงฟ้า ชันดิรัตน์ รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ 2) ดร.เกษม ทาขามป้อม ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองชัยภูมิ 3) นางขวัญใจ ไลอนอก ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ 4) ดร.วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์ เกษม อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา และ 5) ดร.ชุตินา พรหมผุย อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ซึ่งข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ มีค่า 1.00 จำนวน 33 ข้อ และ 0.80 จำนวน 2 ข้อ

2. นำร่างแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแนะนำเพื่อจัดแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน กับผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล จังหวัดนครราชสีมา และนำผลการทดลองใช้ทุกฉบับมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.87

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยต่อไป

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ เพื่อขออนุญาตให้บุคลากรในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล จังหวัดชัยภูมิ เป็นกลุ่มประชากรและเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามในวันประชุมประจำเดือน ที่สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของการตอบแบบสอบถามและเลือกฉบับที่มีข้อมูลการตอบครบถ้วนสมบูรณ์ได้เพื่อใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมกับคำบรรยายประกอบ

2. ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. โดยนำค่าคะแนนเฉลี่ย มาแปลผลตามเกณฑ์ของเบสต์และคาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2555 : 23-24 ; อ้างอิงจาก Best & Kahn. 1993 : 122)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ โดยการสัมภาษณ์ในประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จากการวิเคราะห์ปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ ผู้ที่ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดชัยภูมิที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสร้างและเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยประสานนัดวันเวลา เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย โดยได้บันทึกผลการสัมภาษณ์ในเครื่องอัดเสียงและทำการบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ตาราง 1

ตารางที่ 1 กำหนดการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดชัยภูมิ

ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	วัน เดือน ปี	เวลา
1. กศน.อำเภอหนองบัวระเหว	1. นางกุหลาบ ชัยประสิทธิ์	ผอ.กศน.	4 ม.ค.64	10.30 น.
2. กศน.อำเภอจัตุรัส	2. นางจิตมาช ฉัตรวิชัย	ผอ.กศน.	4 ม.ค.64	13.30 น.
3. กศน.อำเภอหนองบัวแดง	3. นายประเสริฐ ประไพศรี	ผอ.กศน.	5 ม.ค. 64	10.00 น.
4. กศน.อำเภอเนินสง่า	4. นางพิมพ์วิภา พงษ์เดชา ตระกูล	ผอ.กศน.	5 ม.ค. 64	11.00 น.
5. กศน.อำเภอเกษตรสมบูรณ์	5. นางนพพร ส่วยวงศ์	ผอ.กศน.	5 ม.ค. 64	14.00 น.

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นบุคลากรในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ

จำนวนและร้อยละของบุคลากรของสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	67	30.45
หญิง	153	69.55
รวม	220	100.00
2. ตำแหน่ง		
ผอ.กศน.	16	7.27
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	15	6.82
ครูอาสา	14	6.36
ครูกศน.ตำบล	78	35.45

**NMCGON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่วิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	97	44.09
รวม	220	100.00
3. ประสบการณ์		
1 - 10 ปี	198	90.00
11 - 20 ปี	10	4.55
มากกว่า 20 ปี	12	5.45
รวม	220	100.00
4. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	197	89.55
ปริญญาโท	20	9.09
ปริญญาเอก	3	1.36
รวม	220	100.00

จากตาราง 2 พบว่า บุคลากรในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ ทั้งหมด 220 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.55 ตำแหน่งครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.09 มีประสบการณ์อายุ 1 - 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.00 และส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 89.55

ตอนที่ 2 ปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ แสดงได้ดังตาราง 4 - 10

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ

ปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.92	0.80	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.07	0.75	มาก
ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.06	0.74	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล	3.99	0.80	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการเรียนการสอน	4.03	0.77	มาก
ด้านการฝึกอบรม	4.01	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย	4.01	0.77	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $S.D. = 0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.07$, $S.D. = 0.75$) รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.06$, $S.D. = 0.74$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.92$, $S.D. = 0.80$)

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ

แนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ โดยการสัมภาษณ์ในประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้ที่ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดชัยภูมิ ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ

ตาราง 4 แนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้ให้สัมภาษณ์/ ตำแหน่ง	แนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ ด้านการจัดการเรียนการสอน
1. นางกุหลาบ ชัยประสิทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองบัวระเหว	<p>“การนิเทศการจัดการศึกษาควรมีการนิเทศที่เป็นประจำ ครูมีการติดตามผู้เรียนอย่างจริงจัง และมีการจัดการเรียนการสอนตามแผนที่กำหนด และผู้นิเทศต้องมีแผนการนิเทศที่ชัดเจน”</p> <p>“ควรมีแผนการนิเทศที่ชัดเจน มีเครื่องมือนิเทศและทำความเข้าใจกับเครื่องมือให้กับผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ คือ ครูด้วย”</p>
2. นางจิตมาช ฉัตรวิชัย ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอจัตุรัส	<p>“การนิเทศการจัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรนิเทศแบบองค์รวม ทั้งด้านบุคลากรที่จัดกระบวนการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ การสอน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และปัจจัยต่าง ๆ ล้วนส่งผลต่อการเรียนรู้ การให้ความสำคัญเพียงด้านใดด้านหนึ่งอาจจะไม่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนของผู้เรียนเท่าที่ควรจะเป็น”</p> <p>“แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน คือ การนิเทศแบบกัลยามิตร โดยนิเทศแบบทีมภาคี เครือข่ายร่วมนิเทศ เพราะกิจกรรม กศน. มีหลากหลายรูปแบบทั้งการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายให้ร่วมจัดและร่วมนิเทศ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงตาม</p>

	บริบทของสังคมและชุมชนนั้นๆ อนึ่ง ลักษณะของกิจกรรมที่แตกต่างผู้นิเทศต้องมีเครื่องมือในการนิเทศที่เหมาะสม ดังนั้น เครื่องมือนิเทศจึงมีความสำคัญและจำเป็นในการนิเทศเพื่อเก็บข้อมูลนำมาพัฒนารูปแบบกิจกรรม กคน ต่อไป”
3. นายประเสริฐ ประไพศรี ผู้อำนวยการศูนย์ การศึกษาอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ หนองบัวแดง	<p>“การนิเทศถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เพราะการนิเทศจะสะท้อนให้ทราบถึงการจัดการกระบวนการเรียนการสอนตั้งแต่เริ่มต้น จนจบกระบวนการ การนิเทศที่ควรนิเทศมากที่สุดของการจัดการเรียนการสอน คือ</p> <p>1)แผนการสอน</p> <p>2)กระบวนการสอน 3)บันทึกหลังการสอน 4)รายงานผลการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพราะว่า การจะจัดการเรียนการสอนนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือ แผนการสอน เพราะกระบวนการสอนจะต้องมาจากแผนการสอน ระหว่างครูสอนผู้เรียน ผู้นิเทศจะต้องสังเกตการสอนของครูว่ามีการใช้สื่อการเรียนการสอนอะไรบ้าง เหมาะสมกับบทเรียนที่กำลังสอนหรือไม่ หลังจากสอนเสร็จ ครูมีการบันทึกหลังการสอนทันทีหรือไม่ เพราะความเป็นจริงแล้ว ครูจะไม่บันทึกหลังการสอนทันที แต่จะบันทึกหลังจากทำการสอนไปแล้ว 1 ถึง 2 วัน หรือไม่บันทึกเลยก็มี”</p>
4. นางพิมพ์วิภา พงษ์เดชาตระกูล ผู้อำนวยการศูนย์ การศึกษาอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เนินสง่า	<p>“สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างจริงจัง มีการนิเทศติดตาม ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการจัดทำแผนการสอนแบบบูรณาการหลายหลายวิชา โดยเฉพาะวิชาบังคับ มีการนำผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ วิทยากรภาษาอังกฤษ ครูวิทยาศาสตร์ ครูคณิตศาสตร์ และสอดแทรกจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่ ครูไม่สามารถสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เนื่องจากครู กคน.ส่วนมากจบการศึกษาที่ไม่ตรงกับการสอน และยังไม่มีการนำสื่อประกอบมาใช้ในการเรียนการสอนเท่าที่ควร”</p>
5. นางนพร สู่วงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์ การศึกษาอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เกษตรสมบูรณ์	<p>“การนิเทศกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบพบกลุ่ม การนำแผนการจัดการเรียนรู้สู่กระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการและการใช้สื่อ เนื่องจาก การจัดการพบกลุ่มยังไม่เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และยังไม่มีการนำสื่อประกอบมาใช้ในการเรียนการสอนเท่าที่ควร</p> <p>“สถานศึกษาต้องทำแผนการนิเทศที่สามารถปฏิบัติได้จริง แต่งตั้งบุคลากร/ภาคีเครือข่ายที่มีความรู้ความสามารถ/ประสบการณ์เฉพาะเรื่องการจัดการเรียนการสอนรับผิดชอบในการนิเทศ สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้นิเทศ สร้างเครื่องมือการนิเทศที่ครอบคลุมประเด็นการนิเทศ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการนิเทศ มอบหมาย ดูแล กำกับติดตามให้ผู้นิเทศออกนิเทศตามแผนที่วางไว้ พร้อมนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป”</p>

อภิปรายผล

1. ปัญหาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริ จันทผล (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ปัญหาด้านการเตรียมการนิเทศ พบว่าควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ การนำเอานโยบายสำนักงานเขตพื้นที่และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นแนวทางในการนิเทศ การเขียนเป็นโครงการไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ด้านการปฏิบัติตามแผนการนิเทศผู้บริหาร คณะครู ต้องดำเนินการนิเทศตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ด้านการประเมินผลการนิเทศ ควรประเมินตามสภาพจริงและให้ครอบคลุมทั้ง 4 งาน ด้านการปรับปรุงและแก้ไขวิธีการนิเทศ ควรร่วมกันวิเคราะห์พฤติกรรมจัดการเรียนรู่ว่าเรื่องใดเด่นเรื่องใดด้อย และเรื่องใดมีปัญหา แล้วร่วมมือกันหาทางแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สมปอง วิมาโร (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการดำเนินงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวมพบว่า สภาพการปัญหาดำเนินงานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวมมีสภาพปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนในรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาจมีสภาพปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

2. แนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 ควรพัฒนาครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ที่จบตรงและไม่ตรงตามสาขาวิชา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอน ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมปอง วิมาโร (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการดำเนินงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดศรีสะเกษ จากการวิจัยพบว่าแนวทางหรือข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยการศึกษาให้กับชุมชนของตนเอง พบว่าเป็นด้านที่มีปัญหาสูงกว่าด้านอื่น ๆ ของการศึกษาในครั้ง นี้ คือ ควรพัฒนาครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นบทบาทของหน่วยงานและสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในจัดการเรียนการสอน

2.2 ควรมีการนิเทศกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบพบกลุ่ม การนำแผนการจัดการเรียนรู้สู่กระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการและการใช้สื่อ เนื่องจากการจัดการพบกลุ่มยังไม่เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และยังไม่มีมีการนำสื่อประกอบมาใช้ในการเรียนการสอนเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันธิดา ปินดาวงศ์ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอก

ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล จังหวัดลำปาง ตามความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน ครู กศน. ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่รับผิดชอบศูนย์การศึกษาระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่าการส่งเสริมสนับสนุนงาน กศน. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชนยังมีน้อย เช่น การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาเป็นต้น งบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เพียงพอ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มาพบกลุ่มและไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ ครูส่วนใหญ่ไม่มีแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน และสื่อการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

สรุปแนวทางการพัฒนาการติดตามผลการนิเทศการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้ดังนี้

1. ควรพัฒนาครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล ที่จบตรงและไม่ตรงตามสาขาวิชา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอน ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2. ครูผู้สอนควรได้รับการอบรมการจัดการเรียนการสอนแบบพบกลุ่ม การนำแผนการจัดการเรียนรู้สู่กระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการและการใช้สื่อ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการกิจกรรมหลักการจัดการเรียนรู้ของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ

3. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชัยภูมิ

เอกสารอ้างอิง

กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2542). การพัฒนาบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในของสถานศึกษา

ต้นสังกัด กรมการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์.

_____. (2543). การพัฒนาระบบนิเทศการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.

กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์

ธารอักษรจำกัด.

กนกขวัญ ประชุมพรรณ. (2549). การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของ
โรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กิติมา ปรีดีดีลิก. (2532). กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ :
อักษรบัณฑิต.

จันทนา ทาวิรัตน์. (2549). การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาการบัญชีและการตลาด โรงเรียนพาณิชย์การ
เชียงราย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชารี มณีศรี. (2542). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศิลปบรรณาการ.

โชติมนต์ แก้วมณี (2554). ยุทธศาสตร์การรายงานผลการจัดการศึกษาต่อชุมชนของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทวีโชค เรืองขจรเมธี. (2556). สภาพการปฏิบัติงานของครู กศน.ตำบลสังกัด สำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์สาขาการ
บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.

นิพนธ์ ไทยพานิช. (2535). การนิเทศแบบคลีนิก. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทิดา ปินดาวงศ์. (2557). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษานอกระบบตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

บันลือ พุกกะวัน. (2537). เทคนิคและประสบการณ์การเขียนตำราทางวิชาการ. พิมพ์ลักษณ์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนา
พานิช

บัวหลัน คำประมวด และคณะ. (2560). การดำเนินงานการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2549). การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

เพ็ญพักตร์ ลิ้มประพันธ์. (2543). การดำเนินการนิเทศภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. กรุงเทพมหานคร
: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

ยง วัชวัลลภ. (2553). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตไทย

วิไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2530). หลักการนิเทศการศึกษา. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริ จันทผล. (2553). แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

สงัด อุทรานันท์. (2530). การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม.

สมปอง วิมาโร. (2554). การศึกษาการดำเนินงานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา

ตามอัยยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม

อัยยาศัยจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

สุกานดา ตปนียางกูร. (2539). การสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้นิเทศการศึกษาในระดับประถมศึกษาโดยใช้เคลฟาย

เทคนิค. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุทธนู ศรีไสย์ (2545). หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนิรัตน์ ปัตถาทุม, อีระ ภูดี และ ศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิสัน. (2557). การศึกษาการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัยยาศัยตำบล สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัยยาศัยจังหวัด

มุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.

สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์. (2530). การจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัด : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

สุชาติ ศรีสุวรรณ . (2528). การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัด : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเลย .วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนทร ไคลมี. (2528). การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด :

การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดกาญจนบุรี , วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2545). “ การนิเทศภายใน หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน ”

วารสารวิชาการ. ปีที่ 5 ฉบับที่ 8 สิงหาคม 2545.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2534). คู่มือผู้บริหารโรงเรียน : การดำเนินการนิเทศภายใน

โรงเรียนประถมศึกษา. เอกสาร ศน. ที่ 56/2534.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและตามอัยยาศัย. (2553). สรุปรายงานผลการนิเทศ การศึกษานอกระบบและ

การศึกษาตามอัยยาศัย ปีงบประมาณ 2553. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รังษีการพิมพ์.

อรรถพล ปิ่นม้น. (2550). ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี

เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

Horn. (1974). Oxford advanced Learner”s Dictionary of current English. Third Edition.

London,Oxford University Press.